

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 17Co/598/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912213128  
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6912213128.2

## Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpeného právnym zástupcom Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36864421, so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, v mene ktorého pred súdom koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorého pred súdom koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 8C/215/2012-202 zo dňa 30.04.2015, takto

### rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

### o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu po tom, čo ho márne písomne vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania v lehote 10 dní od doručenia výzvy, pričom ho poučil o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku. Preto okresný súd konanie o dovolaní navrhovateľa z dôvodu § 2 ods. 4 a § 10 ods. 1 prvá a druhá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) zastavil. o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti uzneseniu okresného súdu podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal ho zrušiť. Poukázal na to, že podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov podlieha poplatkovej povinnosti len návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, a nie dovolanie. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov, ktoré podliehajú poplatkovej povinnosti. Na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu bol vyzvaný v rozpore so zákonom, zákonnú povinnosť zaplatiť tento súdny poplatok nemá, preto nemôže ani existovať dôvod na zastavenie konania. Navyše, on v prejednávanej veci podal návrh na začatie konania na súd pred 01.10.2012, preto je potrebné aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, kedy bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom zo zákona vecne oslobodené od súdnych poplatkov.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 10 ods. 1 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, na konanie vo veciach poplatkov, ak tento zákon neustanovuje inak, platí primerane Občiansky súdny poriadok.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podanie dovolania ako mimoriadneho oprávneného prostriedku (§ 236 a nasledujúce O.s.p.) je jedným zo širokej škály dispozičných oprávnení navrhovateľa ako účastníka konania s postavením tzv. dominus litis (pána sporu), ktorý má právo svojimi procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania (tzv. dispozičný princíp občianskeho súdneho konania). Dispozičný princíp je jednou zo základných zásad sporového občianskeho súdneho konania, ktorý sa uplatňuje aj v dovolacom konaní, t.j. dovolacie konanie nemôže v sporovom konaní začať bez zákonom predpokladaného procesného úkonu (návrhu), ktorým je dovolanie; dovolanie v tomto zmysle teda plní funkciu návrhu na začatie dovolacieho konania.

V dovolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal dovolanie (§ 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch); dovolateľ sa stane podaním dovolania poplatníkom bez ohľadu na to, či je oprávnenou osobou na jeho podanie alebo nie, či bolo odvolanie podané včas alebo oneskorene, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, resp. nemá zákonné náležitosti. Poplatková povinnosť dovolateľa vzniká okamihom, v ktorom nastanú právne skutočnosti, s ktorými zákon spája vznik tejto povinnosti. Vznik poplatkovej povinnosti znamená vznik povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Vznik poplatkovej povinnosti spôsobujú výlučne procesnoprávne skutočnosti, predvídané normami procesného práva. V dovolacom konaní vzniká dovolateľovi (poplatníkovi) poplatková povinnosť podaním dovolania (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch). O poplatkovej povinnosti dovolateľa rozhodne súd, ktorý rozhodoval v prvom stupni (§ 12 ods. 2 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch); týmto súdom je predovšetkým okresný súd ako súd prvého stupňa. Na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania vyzve okresný súd dovolateľa a poskytne mu lehotu na zaplatenie spravidla v trvaní desiatich dní od doručenia výzvy (zákon osobitne neupravuje náležitosti výzvy na zaplatenie súdneho poplatku); súčasne poučí dovolateľa o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku, ktorým je zastavenie konania o dovolaní (§ 10 ods. 1 prvá a druhá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch).

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že dňa 27.09.2012 doručil navrhovateľ okresnému súdu návrh na začatie konania, ktorým sa voči odporcovi domáhal vyčíslenej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, spôsobenej okresným súdom v exekučnom konaní tvrdeným nesprávnym úradným postupom; okresný súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol; na odvolanie navrhovateľa odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie. Písomnou výzvou vyzval okresný súd navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania v sume 40,- € v lehote 10 dní od jej doručenia; z obsahu výzvy vyplýva, že sa jedná o súdny poplatok za podanie dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, suma poplatku 40,- € podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 2 ods. 4 a § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch; výzva obsahuje poučenie, že ak nebude poplatok v určenej lehote zaplatený, súd konanie podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch zastaví. Písomnú výzvu okresný súd riadne doručil právnenému zástupcovi navrhovateľa. Na výzvu navrhovateľ reagoval písomným podaním, v ktorom vzniesol rovnakú argumentáciu proti zaplateniu súdneho poplatku ako v podanom odvolaní. Následne napadnutým uznesením okresný súd konanie o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku odvolacieho súdu zastavil podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch zo zákona vecne oslobodené od súdneho poplatku s účinnosťou od 01.07.2007 (zmena bola vykonaná zákonom č. 273/2007 Z. z.); s účinnosťou od 01.10.2012 bolo uvedené ustanovenie vypustené a do sadzobníka súdnych poplatkov bola zavedená položka č. 7a, podľa ktorej za podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok v sume 20,- € (zmena bola vykonaná zákonom č. 286/2012 Z. z.); z prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v súvislosti s touto zmenou vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Pri výklade predmetného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a použiť definície pojmu poplatkový úkon (§ 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) ako aj vznik poplatkovej povinnosti (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) a ostatnú terminológiu aplikovanú v tomto zákone. Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa súdne poplatky podľa doterajších predpisov; ide o zakotvenie princípu zákazu tzv. pravej retroaktivity jedine vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právnej úpravy účinnej do 30.09.2012 (t.j. do zmeny vykonanej zákonom č. 286/2012 Z. z.). V prípade podania dovolania vzniká dovolateľovi (poplatníkovi) poplatková povinnosť podaním dovolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo dovolanie podané po 30.09.2012 (aj keď samotné súdne konanie na okresnom súde začalo do 30.09.2012), použije sa na poplatkovú povinnosť dovolateľa (poplatníka) v dovolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012, t.j. právny stav účinný v okamihu podania dovolania. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012 sa za podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí súdny poplatok v sume 20,- €. Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni; poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku (§ 6 ods. 2 prvá a tretia veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch). Z uvedeného vyplýva, že i sám zákonodarca rozlišuje pre poplatkové účely medzi konaním na jednom (prvom) stupni a konaním dovolacím, z čoho vyplýva, že poplatková povinnosť dovolateľa (poplatníka) za podanie dovolania sa posudzuje podľa právneho stavu účinného v čase začatia dovolacieho konania.

V prejednávanej veci podal navrhovateľ proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, a to po 01.10.2012. Týmto dňom začalo dovolacie konanie a navrhovateľovi vznikla poplatková povinnosť za jeho podanie vo výške 40,- €, t.j. vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku v zmysle § 6 ods. 2 tretia veta zákona o súdnych poplatkoch. Len v prípade, ak by nielen konanie na okresnom súde, ale súčasne aj dovolacie konanie začalo do 30.09.2012, vzťahovalo by sa vecné oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30.09.2012 aj na dovolacie konanie podľa § 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch. Odvolací súd tu okrem uvedeného zdôrazňuje aj zvýraznenie rozdelenia súdneho konania do samostatných etáp v zákone o súdnych poplatkoch a to pre účely vzniku poplatkovej povinnosti za jednotlivé poplatkové úkony (§ 6 ods. 2 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch), čo podporuje argument, že vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa za podanie dovolania je potrebné posúdiť podľa právnej úpravy účinnej v čase podania dovolania; citované prechodné ustanovenie § 18ca zákona o súdnych poplatkoch aplikáciu novej právnej úpravy vylučuje na úkony navrhnuté a konania začaté do 30.09.2012 vrátane tých, ktoré sa stanú splatné po 30.09.2012, t.j. nie aj pri úkonoch, za ktoré poplatková povinnosť v týchto konaniach vznikne po 30.09.2012 (rozdiel medzi vznikom poplatkovej povinnosti a splatnosťou súdneho poplatku); skutočnosť, že súdne konanie v posudzovanej veci začalo do 30.09.2012 nemá preto na vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa za podanie dovolania podaného po 01.10.2012 žiadny vplyv.

Poplatková povinnosť vzniká nielen samotným podaním návrhu, ale aj podaním dovolania (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch), každý jeden stupeň konania sa spoplatňuje samostatne a zákon stanovuje rovnakú sadzbu súdneho poplatku samostatne v konaní na prvom stupni a samostatne v dovolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch). Preto vzniku poplatkovej povinnosti navrhovateľa za podanie dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu nebráni skutočnosť, že v položke č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov je ako poplatkový úkon uvedený len návrh, pretože podľa vyššie uvedeného sa v dvojnásobnej sadzbe ako pri návrhu platí súdny poplatok aj za podanie dovolania (nejde o svojvoľné rozširovanie okruhu úkonov, ktoré podliehajú poplatkovej povinnosti, ale o aplikáciu ustanovenia § 6 ods. 2 tretia veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch).

Okresný súd správne vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, súdny poplatok stanovil v správnej výške a poučil navrhovateľa aj o možnosti zastavenia konania ako následku nezaplatenia súdneho poplatku. V dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku navrhovateľom v stanovenej lehote okresný súd dôvodne konanie o dovolaní navrhovateľa zastavil.

Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.